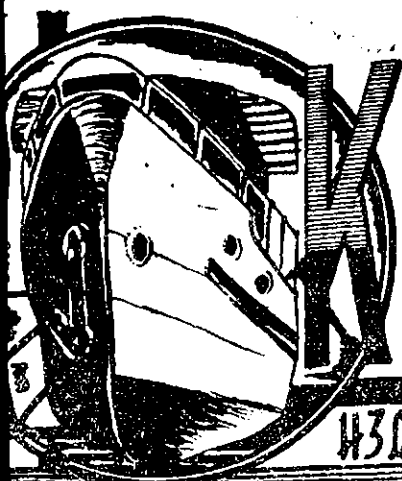

КОРАБОСТРОИТЕЛИ

ИЗДАНИЕ НА ДЪРЖАВНАТА КОРАБОСТРОИТЕЛНИЦА

Уредникъ: ГЕОРГИ КОЖУХАРОВЪ

инж. Т. Делистояновъ
н-къ на Държ. корабостроителница

Корабостроене

Корабостроенето съществува още от първите години на човешкото битие и от тогава до днес то не е престанало да подобрява своите творения и да създаде най-мощните превозни средства, на нашата планета. Започвайки съ построятката на обикновените салове, преминавайки после към лодките и чрез извършване на редица подобрения върху тях корабостроенето достига до направата на дървени платноходи, които съ задоволявали много векове нуждите на човка от превозни средства.

Появата на желзото и парната машина дават нови възможности на корабостроителя и последният въ едно късо време създава много плаващи гиганти — „Бременъ“, „Нормандия“, „Куентъ Мери“, редица военни чудовища и не по-малко интересните подводници.

Съ своите творения — корабостроителя е дал възможност да се открият нови земи и континенти да се създадат връзки между отдалените народи раздълени съ рки, морета или океани да се развие размяната на стоки между тях, да се разнесат културните имъ придобивки навред по свѣта, да се използват богатствата на рките и моретата, и да се отбраняват или нападат народите въ време на война.

Все голѣми и отъ жизнени значения за народите задачи се падатъ за изпълнение отъ корабите — творенията на корабостроителя.

Днесъ тия източници на толкова много блага въ интереса на крайната победа съ подложени на унищожение. Една и другата воюващи страни чрезъ потапяне на неприятелските кораби се стремятъ да прекъснатъ пътя на снабдя-

нето на противника си и така да подложатъ неговото население на гладъ или да оставятъ армията му безъ припаси за да могатъ по-късно да се наложатъ на своя неприятел.

А утре когато войната завърши и отново затече мирновременния животъ на народите, корабите ще трѣбва пакъ да създадатъ ония връзки, които презъ време на войната съ били прекъснати и да поематъ отново размяната на произведенията между народите.

Тогава ще се почувства нуждата отъ кораби и то отъ много кораби.

Едни отъ съществуващите сега ще могатъ да се запазятъ отъ унищожението, една частъ отъ ония които се намиратъ на морското дъно ще могатъ да се извадятъ и поематъ отново своята служба, а голѣмата частъ ще трѣбва да се създадатъ отъ корабостроителниците.

Работата на последните и сега е вече голѣма, а утре тя ще бже още по-голема.

Нима и ние българите не ще вземемъ участие въ изграждането на новия свѣтовенъ тонажъ?

Въ това съмнение не трѣбва да има, защото всѣки културенъ и съзнателенъ българинъ, всѣки стопановедъ и общественикъ, всѣки който смѣта, че ще трѣбва да имаме корабенъ тонажъ като на морска държава, не може да не чувствава нуждата отъ развитието на българското корабостроене и да не работи за неговото издигане.

Така ний ще си създадемъ кораби и за веци времена ще се закрепимъ на нашите морета.

Думата на нашите журналисти за българското корабостроене

Крупенъ фактъ въ нашето материално строителство

Никога въ своята бурна история българският народъ не се е намиралъ при така благоприятни обективни условия за развитие. Отъ една страна нашите съседи, въковни гробокопачи на българщината, сж разгромени и извадени за дълги години отъ активенъ политически животъ, а отъ друга страна — българската общност, здраво изградена и обединена около върховния вождъ Негово Величество Царь Борисъ III имаща ясно съзнание за отговорната и важната мисия, която тя има да играе въ европейския югоизтокъ.

Историческите събития, които прекрояватъ образа на европейските държави за стотици години напредъ, заварватъ българския народъ обединенъ въ неговите исторически и етнически граници, стъпилъ здраво на две морета и готовъ на всички жертви за да запази придобитото. Има златни епохи въ историята на всеки единъ народъ. Тогава всички сили на нацията сж въ напрежение и непрестаненъ градежъ, а ръководните лич-

ности творятъ националната съдба съ огледъ вѣчнитѣ интереси на обществитето. Българскиятъ народъ днесъ твори точно една такава златна епоха. Неговите синове, отъ най-малките до най-големите, иматъ едно ясно отношение къмъ действителността и се чувствуватъ премного щастливи, че въ скромните си усилия участвуватъ въ градежа на величествената сграда на голѣма и обединена България.

Да бждешъ добъръ политикъ и управникъ въ своята страна, то значи да виждашъ надалече и да предвиждашъ. Особениятъ исторически моментъ налага на всички народи задължението да подържатъ мощна реална сила, въоръжени войски но също така той повелява на управниците да се грижатъ за ония проявления въ материалното строителство, безъ които е немислимо правилно държавно развитие и стопанско благополучие. Утре, когато топовните гърла престанатъ да блватъ олово, когато настъпи ера на стопанската хармония и сътрудничество между всички континенти,

отдѣлните държави трѣбва да бждатъ напълно готови да участвуватъ въ обмѣна на блага и произведения. А този обмѣнъ, за държавите, граничащи съ морета, се извършва най-добре чрезъ параходи. Значението на една държава въ търговския обмѣнъ се мѣри не само по количеството на нейното производство, но и по търговския тонажъ.

И въ това отношение младата българска държава е на правъ пътъ. Създаването на българска държавна корабостроителница е единъ крупенъ фактъ въ нашето материално строителство. Работници, инженери, техници, и всички ония, трудътъ на които е заангажиранъ въ българската държавна корабостроителница, трѣбва да се чувствуватъ горди, че тѣ сж първите пионери въ едно строително предприятие отъ голѣмъ стилъ, което, скромно и безшумно, допринася твърде много за материалния разцвѣтъ и стопанското благополучие на голѣма България.

Тоню Бербатовъ

Техника

Параходи отъ бетонъ съ стоманени струни

Англичаните се опитаха презъ Свѣтовната война да строятъ параходи отъ бетонъ, следъ като бѣха потопени много тѣхни кораби. Този английски начинъ е подетъ понастоящемъ отново отъ германски инженери и е билъ преработенъ и поправенъ, съ намѣрение да намѣри приложение въ настоящето корабостроителство.

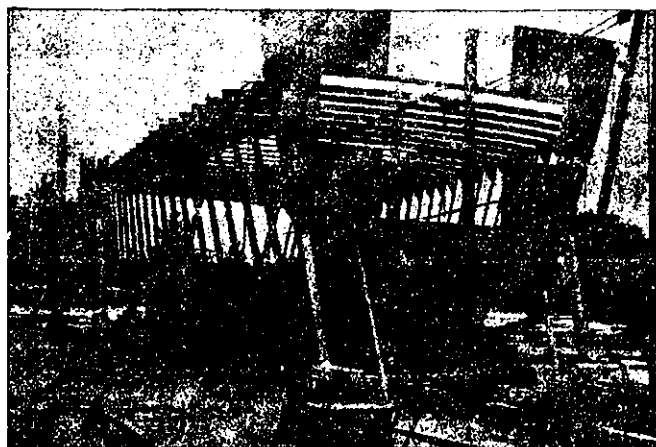
Бетоновите параходи на англичаните презъ миналата война не се показали, обаче, достатъчно добре, защото се разпуквали и потъвали лесно. При участието на Германския Трудовъ фронтъ сега е намѣренъ новъ начинъ за строене на параходи отъ бетонъ, което ще става занапредъ въ фабриката „Бетонъ Шифбау А. Д.“ въ Берлинъ.

Новите бетонни параходи ще се строятъ отъ бетонъ, адмиранъ съ стоманени струни. При това бетонътъ, ще се излива, както лѣятъ кубета. Стените ще бждатъ дебели само нѣколко сантиметра и ще устояватъ съ своята еластичностъ на натиска на водата. По този начинъ ще се спестятъ голѣми коли-

чества стомана и желѣзо, преди всичко за германското рѣчно корабоплаване.

Освенъ това новите бетонови кораби ще може да се движатъ лесно, поради значително по-малкото тегло. Рѣчното корабоплаване,

за което сж най-подходящи тѣзи кораби, ще може да се въздигне въ разстояние съ кратко време и да улесни корабостроителниците въ строенето на други кораби отъ стомана.

Залага се новъ корабъ

КАКВО ПИШАТЪ ДРУГИТЪ ЗА

„Корабостроителъ“

Излизането на „Корабостроителъ“ се посреща най-сърдечно както между обществото, така и от страна на българския печатъ.

Мѣстната и столична преса помѣстиха много ласкави отзиви за нашия вестникъ. Тѣ оцениха справедливо голѣмата роля, която предстои на „Корабостроителъ“ да играе при възхода и напредѣка на младото българско корабостроене.

Излизащиятъ въ столицата вестникъ „Нашенецъ“ пише следното за „Корабостроителъ“:

„Държавната корабостроителница въ Варна издава списание подъ горното заглавие. Списанието е повече отъ хубаво. България, която има излазъ на две морета, има нужда отъ кораби, много кораби. Следъ войната кораби не ще могатъ да се поржчватъ въ чужбина, защото всички ще иматъ голѣма нужда отъ такива. Собственото производство трѣбва да се подготви своевременно. Нашата корабостроителница въ Варна работи съ български инженери, български кораби. Тѣхниятъ тонажъ непрестанно расте. Не ще бжде далечъ денътъ, когато българската корабостроителница ще строи кораби отъ срѣденъ тонажъ и ще задоволи напълно нуждитъ на родното ни корабоплаване. Списанието „Корабостроителъ“ си е поставило една похвална задача и то ще я постигне“.

Редакцията на „Корабостроителъ“ благодари твърде много на столичниятъ ни събратъ „Нашенецъ“, а така сѣщо и на останалия български печатъ за така хубавитъ и насърчителни отзиви.

Това закрепява още повече нашата вѣра въ свѣтлото бждеще на

българското корабостроене и ни дава импулсъ да работимъ съ все по-голѣмъ интусиизмъ за неговия възходъ.

Величието на морска България, зависи отъ силата на нашия корабенъ тонажъ. Увеличавайки производството на нашитѣ кораби, ние ще увеличимъ и силата на националното ни стопанство и ще дадемъ възможностъ на българския морякъ да развѣва нашия трицветъ по всички морета и континенти въ свѣта.

България трѣбва да вземе своето достойно мѣсто между великитѣ морски държави и трѣбва да стане една отъ най-голѣмитѣ морски народи въ балканитѣ.

Нашата задача е да ратуваме за това и да подготвяме работници-корабостроители за родното ни корабостроене.

Ние работимъ сѣщо така, българскиятъ корабостроителенъ работникъ да съзнае че нему предстои една голѣма творческа мисия: да увеличи тонажа на роднитѣ ни кораби и да стане, добъръ, съзнателенъ и ревностенъ стражъ на роднитѣ ни брѣгове.

Задачата ни е тѣрде тежка, но ние вѣрваме, че съ искрената подкрепа на всички добри български синове, желаючи да видятъ Родната си, наредена въ редицата на великитѣ морски народи, ще я постигнемъ и осъществимъ.

Ние вѣрваме, че България стои изправена предъ утрото на едно велико и щастливо бждеще. Тази вѣра ни укрепява и ни дава сила и импулсъ за работа и устремъ.

Георги Кожухаровъ

Въ този брой ще говоримъ на нашишъ работници за ЛЕНОСТЪТА И ТРУДА

Леностъта е майка на всички пороци. Тя е онази широка врата презъ която най-лесно влиза при насъ нищетата и мизерията.

Най-дълбоката причина на всички нещастия е мързела. Великиятъ философъ Сократъ е казалъ: „Искашъ ли да направишъ едно човѣшко сѣщество нещастно, научи го на леностъ“.

Трудътъ ни избавя отъ три голѣми злини: досада, порокъ и бедностъ, а леностъта ни тласка къмъ тѣхъ.

Мизерията поглежда презъ вратата на трудолюбивиятъ човѣкъ, но не смѣе да влѣзе вътре.

Обичната дума на всѣки ленивецъ е: „Кой е прокопсалъ отъ работа“, а любимата дума на всѣки трудолюбивъ човѣкъ е: „Трудътъ е неизчерпаемия изворъ на човѣшкото щастие и радостъ“.

Патриархътъ на българската литература Иванъ Вазовъ е написалъ следния прекрасенъ стихъ на труда: „Да работимъ! Мързельтъ е страшенъ! Мръсенъ блудъ съ живота и съ умътъ! Мързельтъ е врагъ, другаръ всегашенъ, на тегла, съюзникъ на срамътъ“...

Мързеливиятъ е тѣртей въ обществото. Той не е достоенъ за никакво уважение и почитъ.

„Сиромашията е дошла въ свѣта, чрезъ леностъта“, казва древния философъ Сенека.

Едно отъ целитѣ на всѣко добро възпитание трѣбва да бжде: да научи човѣка да обича труда и да се отвръщава отъ мързела.

Да победишъ леностъта си, значи да победишъ най-голѣмия си врагъ.

Трудолюбието е най-голѣмото богатство въ свѣта.

За глупавиятъ човѣкъ най-доброто нѣщо е да не работи, а за мъдриятъ най-ценното — да се отдаде на благотворенъ трудъ.

„Азъ бихъ помолилъ всѣки добъръ германецъ да издигне въ живота си само този девизъ — трудътъ преди всичко“ казва водачътъ на велика Германия Хитлеръ.

Тукъ се изработватъ модели за корабитѣ

Българскиятъ корабостроителенъ работникъ трѣбва да удвои своитѣ усилия и да работи съ по-толѣмъ устремъ за увеличаването на нашия корабенъ паркъ. Защото въ това лежи величието на морска България.

Печатница А. Пъндълийски-Варна
ул. Панагюрище № 4—тел. 23-15

ГАЛЕРИЯ ЗА НАШИТЕ ЗАСЛУЖИЛИ РАБОТНИЦИ...

Петъръ Григоровъ Черневъ

Той е единъ отъ онѣзи, които станаха причина днесъ да се гордѣемъ съ Корабостроителницата.

Петъръ Григоровъ Черневъ е пре-
крачилъ прага на Варненското при-
станище преди двадесетъ години.
Пътът на този енергиченъ, волевъ
и предприемчивъ държавенъ слу-
жителъ е много дълъгъ. Ние го
виждаме първоначално като май-
сторъ-специалистъ въ Варненската
пристанищна работилница, после
механикъ въ дълбача „Егея“, по-
късно началникъ на сжщата, а още
по-късно дѣломайсторъ, машиненъ
инструкторъ, а по настоящемъ е
старши машиненъ инструкторъ въ
Корабостроителницата.

Не би било пресилено да кажемъ,
че подъ закрилата и бащинското
ръководство на тази „жива история

на бившата пристанищна работил-
ница“ сж пораснали и сж се раз-
вили мнозина отъ днешните нейни
ръководители.

Петъръ Григоровъ Черневъ не
само е заслужилъ държавенъ слу-
жителъ, но той е и единъ самоот-
верженъ и добъръ синъ на Родина
та си.

Презъ Балканската война той е
доброволецъ въ военната инженер-
на работилница, а презъ свѣтовна-
та въ военния арсеналъ, като ар-
тилерийски техникъ.

Сжщиятъ е свършилъ съ най-до-
бъръ успѣхъ техническата школа
на зкпасните офицери и билъ про-
изведенъ въ чинъ поручикъ.

Заслугитъ на Петъръ Григоровъ
Черневъ къмъ българското кора-
бостроително дѣло ще бждатъ те-
първа оценени, когато ще се пи-
ше историята на пристан. рабо-
тилнища.

За сега България е докорпирала
гърдитъ на този доблестенъ синъ
на Родината си съ три ордена:
единъ отъ главната дирекция на Б.
Д. Ж., другъ презъ време на оку-
пацията на Добруджа, а трети за
това, че той е изпълнилъ съ до-
стойнство своя войнишки дългъ на
фронта при Битоля.

Сега Григоровъ е 46 годишенъ.
Той е баща на два юнака: двама
възторжени бранители на Родината
ни. Сжщия обича често да по-

втара: — Азъ винаги съмъ ималъ
единъ идеалъ: да служа честно, вѣр-
но и съвѣстно на моята Родина.
Желая този идеалъ да вдъхновява
и всички ония, които днесъ творятъ
бждещето на велика и морска Бъл-
гария! България за да напредне, за
да затвърди своето величие и за
да бжде могща, се нуждае отъ
усилията на всички свои синове.
Нашъ дългъ е да ѝ дадемъ това!
Нека останемъ винаги доблестни
на своя постъ, да бждемъ добри,
изпълнителни работници и добри и
изпълнителни войници!...

Съ своята добра душа, благъ ха-
рактеръ, услужливостъ, мъдри съ-
вети, Григоровъ е станалъ люби-
мацъ на всички въ Държавната ко-
рабостроителница. Той сега е ви-
наги готовъ да се притече на всѣ-
кого на помощъ.

Нека животътъ и дѣлото на този
свѣстенъ, честенъ, мълчаливъ, тру-
долюбивъ и скромнъ държавенъ
служителъ стане знаме на всички,
които искатъ да приобщатъ усили-
ята си за създаването и затвърдя-
ването на свѣтлото бждеще на бъл-
гарското корабостроене, а чрезъ
това и величието на морска Бъл-
гария.

А на Григоровъ желаемъ още
дълги години да служи съ сжщия
идеализъмъ и интусианъ на Бъл-
гария и на българското корабос-
троене.

НАШИТЕ ГОСТИ БЛАГОДАРЯТЪ...

Презъ изтеклия месецъ юний пре-
биващия въ града ни Акира Яма-
джи, императорски пълномощенъ
министъръ на Япония въ София,
посети Варненската държавна ко-
рабостроителница.

Представителътъ на великата и
приятелска на България сила оста-
на много доволенъ отъ всичко
онова, което ние сме постигнали
въ областта на корабостроенето.

Редакцията на „Корабостроителъ“
счете за необходимо да изпрати на
г. Акира Ямаджи нѣколко броя отъ
нашия вестникъ, придружени отъ
снимки, илюстриращи прсещенето
на високия гостъ въ корабострои-
телницата.

Императорскиятъ пълномощенъ
министъръ на Япония въ София,
благоволи по този поводъ да из-
прати следното писмо на началника
на корабостроителницата г. инж.
Делистояновъ:

„Уважаеми г. Делистояновъ, по-
лучихъ изпратенитъ броеве отъ
„Корабостроителъ“, а сжщо и сним-
китъ отъ моето посещение въ ко-
рабостроителницата“.

Благодаря много, за Вашето го-
лѣмо внимание къмъ мене.

Вестникътъ и снимкитъ ще оста-
натъ за винаги единъ милъ и неза-
бравимъ споменъ за менъ отъ ча-
совотъ прекарани между Васъ.

Моля предайте на Вашитъ ра-
ботници най-сърдечнитъ ми поз-
драви. Желая, както на Васъ, такъ
и на тѣхъ, добро здраве и успѣхъ
въ работата.

Оставамъ съ отлични почитания
къмъ Васъ.

АКИРА ЯМАДЖИ

японски пълномощенъ

министъръ

Императорския пълномощенъ министъръ
на Япония въ София Акира Ямаджи раз-
глежда Варненската държавна корабос-
троителница

Любомиръ М. Веселиновъ
Инженеръ-корабостроителъ

Странични гръбнаци

Всѣки, който е плувалъ по море е изпитвалъ неудобството отъ клатенето на кораба.

Тѣзи клатения могатъ да бждатъ предизвикани отъ вълни, отъ вѣтръ, отъ равномерно и последователно пре-

онова което най-много се чувства е напрѣчното клатене, което винаги е съпроводено съ едно слабо надлъжно клатене.

Напрѣчните клатения на кораба не могатъ да бждатъ премахнати напълно. Тѣ могатъ само да бждатъ отчасти намалени.

Отъ различнитѣ сръдства които служатъ за намаляване на тѣзи клатения най-старото, най-евтино и най-лесно изпълнимото е снабдяването на кораба съ така нареченитѣ странични гръбнаци.

Въ най-общия си видъ, страничните гръбнаци представляватъ две ламаринени ленти, които се поставятъ по дължината на кораба симетрично отъ двете му страни въ областта на завивката, т. е. тамъ където дъното на кораба преминава въ страничните стени (фиг. 1). Дължината по която се простиратъ е обикновено отъ $1/3$ до $2/3$ отъ дължината на кораба. Височината имъ е различна и зависи отъ голѣмината и отъ типа на кораба.

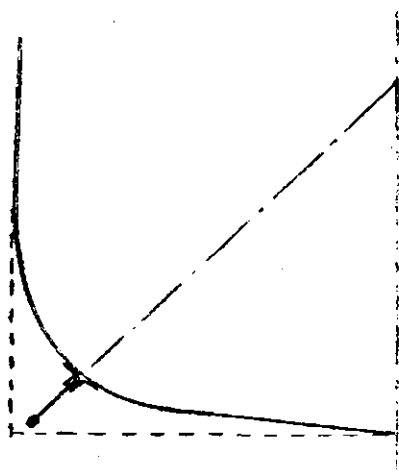
Освенъ това въ сръдката на кораба тѣ сж най-високи, а къмъ носа и кърмата тѣхната височина се постепенно намалява. Тѣй като страничните гръб-

на фиг. 1. е показано схематично разположението на единъ страничен гръбнакъ. Отъ сжщата фигура следва че страничниятъ гръбнакъ не трѣбва да излиза извънъ правоъгълника описанъ около главното ребро на кораба

Конструкцията на тѣзи гръбнаци е показана въ следнитѣ фигури:

Въ фиг. 2 и 3 страничниятъ гръбнакъ е направенъ отъ една ламарина удебелена на външния си край и прекрепена къмъ корпуса на кораба чрезъ два жгълника или чрезъ едно Т — образно желѣзо. Въ фиг. 4 и 5 вмѣстѣ една ламарина сж поставени по 2 ламарини, като въ последния случай въ пространството между двете ламарини е поставено дърво, за да се избѣгне смачкването. И тука закрепването къмъ обшивката на кораба се прави чрезъ два жгълника.

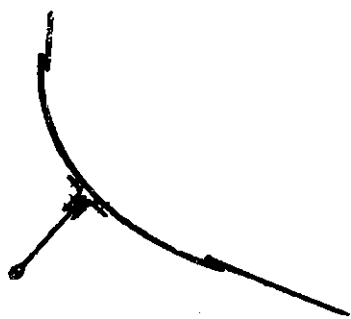
Много важно е следното: Закрепването къмъ обшивката трѣбва да бжде много здраво и съ двоенъ шахматовъ шевъ; това между ламарината и жгълниците сравнително по-слабо. По този начинъ при случай на скъсване то ще трѣбва да стане между ламарината и страничния гръбнакъ и жгълниците,

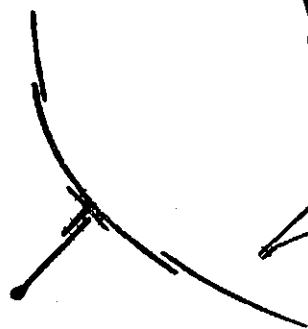
фиг. 1

мѣстване на тяжести вътре въ кораба и пр.

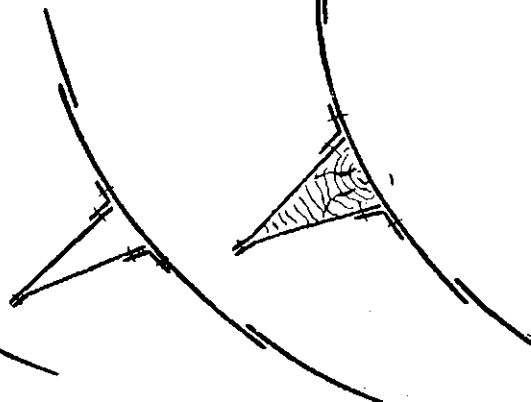
Независимо отъ причината която ги

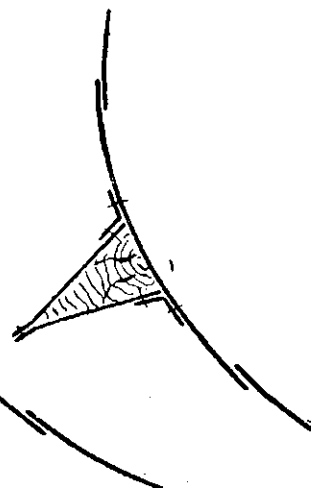
фиг. 2

фиг. 3

фиг. 4

фиг. 5

сздава, клатенията могатъ да бждатъ подраздѣлени главно на следнитѣ три вида:

1. Напрѣчни клатения, сиречъ такива при които корабътъ се люлѣе около една напрѣчна ось, като се накланя ту на лѣвия ту на дѣсния си бордъ.

2. Надлъжни клатения — при които корабътъ се люлѣе около една напрѣчна ось, като последователно потапя ту носа, ту кърмата и

3. Вертикални клатения, при които цѣлиятъ корабъ последователно потъва и изплава.

Отъ тѣзи три вида люлѣния, които обикновено не се явяватъ поотдѣлно,

наци увеличаватъ съпротивлението при движението на кораба, а следователно намаляватъ скоростта на последния, то за голѣмитѣ кораби се правятъ предварителни опити върху модели и по този начинъ опредѣлятъ точно какви размѣри трѣбва да иматъ страничните гръбнаци за даденъ корабъ и какво трѣбва да бжде разположението имъ.

Общо взето, за търговскитѣ кораби отъ малкитѣ къмъ голѣмитѣ, височината на страничните гръбнаци се мени отъ 0.25 м. до 0.90 м. докато за бойнитѣ кораби тя може да достигне чакъ до 1.20 м.

не между жгълниците и обшивката. Само така ще може да се запази външната обшивка отъ повреда. Действието на страничните гръбнаци е двуяко:

1. Тѣ увеличаватъ съпротивлението, което корабътъ среща въ водата при клатенето и

2. Способствуватъ на една по-голѣма маса вода да участвува въ това движение (клатенето).

По този начинъ се получава едно чувствително намаление на жгъла на клатенето. И едно забавяне на клатенето или както се казва едно увеличение на периода на люлѣнието (подъ пе-

(следва на 6-та стр.)

НАЦИОНАЛНА ЛЪКАРЬ ВИ ГОВОРИ...

ЗАЩИТНИ СИЛИ НА ОРГАНИЗМА!

Когато разглеждаме защитните сили на човешкото тяло, можем да използваме сравнението за морските съоръжения при днешната война. Всяка една държава вън за своята територия взема редпазни мерки. Знаем, че днес границите стоят така наречените бункери, окопи, постове вън от тях са настанени войниците, които ще действуват при нужда. Знаем, че същевременно вън територията на държавата са определени летища, летища за изхвърляне на ескадрите, които отиват за разузнаване или за обезвреждане на неприятеля. Знаем още, че народите са голямото усилено за газовата война. Всичко гореизложено по своята план е заложено от съществуващата природа вън човешкия организъм. Последният представлява една държава. Лимфните жлези, които се намират вън слабинната област, вън подмишниците, вън вратите, вън устата — слезиците, белодробните и ахтречоремни жлези, те са нищо друго освен бункерите и постовите гнизда, вън които са напълно въоръжени белите кръвни тълца, чакащи неприятеля и готови за борба. Повърхностните лимфни и капиллярни съдове са каналите и тунелите през които протичат нови кръвни тълца, идващи вън помощ на другарите си. Лезия дроб, далак и костния мозък служат като казармено помещение вън което се раждат и обучават новите войници. Същевременно всички паренхиматозни органи служат като летища от които излитат така наречените

плазматични клетки, бродящи из цялата територия на организма, разузнавайки и същевременно обезвреждайки неприятеля. Всички кръвоносни съдове са продоволствени пистица за изхранване както населението — многомилионните клетки на организма, така и за самата армия — белите и червените кръвни тълца на тялото.

Чрез храната и водата не рядко вън стомаха на човека попадат зарази. Както за смилане на храната, така и за нейното раздробяване и омекотяване има приспособени сили вън стомаха. Не е забравено и предпазната защитна сила против зарази. Така наречените стомашни жлези изпускат своите киселини сокове, като огнепръскачите, които напояват храната и омекотяват попадналата сън зараза. Но враговете на човешкото тяло не са само микроорганизмите. Не са само отровите, които се получават при разлагането на храните, други които човекът по някога доброволно вкарва вън организма си и трети, които се образуват от микроорганизмите нахлули вън човешкото тяло. Черния дроб, белиците, кожата и белите дробове са се нагърбили сън обезвредителната роля на повечето от образуваните отрови. Така ние знаем, че черния дроб събира и отделя една от най-силните отрови вън човешкото тяло — жлъчката. Не по-малко важно е отделянето на урината от белиците, изхвърлянето ѝ навън чрез пикочопроводните пистица. А за отделянията чрез кожата и белите дробове на

течната отрова — потта и газовата — вънглеокиса, всички знаем. Но колко важна е газовата война, която се води изн нашите кръвоносни съдове през време на заболяване на организма, не на всички ни е познато. А тук именно е често пъти решаващият момент за изхода на борбата. Един примър само и той ще потвърди горната мисъл. Дифтерията е болест на гърлото, обаче отделя една отрова, която плувайки вън кръвта атакува всички части на тялото. Ако човешката кръв не е годна да образува противоотрова на отровата на дифтерията, то изхода е печален за организма. Са ли защитните сили на лице, е ли вън достатъчно количество образуваната противоотрова — човешкото тяло е спасено.

Радио телеграфа, телефона и телеграфа са наистина днес най-лесното и бързо съобщително средство, но няма по-усъвършенствано такова от това вън човешкото тяло — нервната система. Най-малките изменения вън вънтрешността на някой орган се веднага предават. Усета — болка е алармата за някоя ненормалност вън вънтрешността вън тялото. Колко злополуки, физически и душевни, колко заболявания са избягнати благодарение на тази защитителна сила на човешкото тяло.

От гореизложеното сравнение ясно се вижда важноста на всички защитителни сили вън човешкото тяло, достатъчно е ние само да ги осъзнаем и да ги пазим.

Д-р Н. КОЛЯРОВЪ
(ж. п. и прист. лекар)

Странични гръбнаци

(продължение от 5-та стр.)

периодът на люлбенето или клатенето за едно люлбещо се тяло се разбира времето което е необходимо на люлбещото се тяло, да направи едно пълно люлбене. Напримър, за един кораб периодът на люлбенето ще бъде времето необходимо за да може корабът да получи право положение да се наклони на един борт, след това на другия и после пак да се върне вън първоначалното си право положение, или което е все едно, ако корабът е наклонен вече на една си борт напр. на ляв, то времето което ще протече за да се наклони на десния си борт и след това да се наклони пак на ляв. Този период се нарича още един люлбен период за разлика от полу-

периода който представлява времето което протича за едно наклонение на

кораба само от един борт до другия.

Вън долната таблица е показан за 6 построени кораби полупериодът на клатенето без странични гръбнаци и сън странични гръбнаци.

Водоизместване на кораба вън тонове	300	1200	2400	46000	14000	30000
Площ на страничните гръбнаци вън м ²	12	22	40	40	110	170
Полупериод на клатенето вън секунди:						
а) без странични гръбнаци	4	3.6	6	8.3	6.8	7.4
б) сън странични гръбнаци	4.8	3.8	7.3	8.5	8.7	7.4

Родните ни кораби са гордостта на морска България. Чрез тях ние ще браним не само родните ни брѳгове но ще засилим и стопанската мощ на България!

Една от задачите на варненската държавна Корабостроителница е: да даде на работниците свита и питателна храна и да превърне техния труд в радост.

Нашата трапезария

сенето на храна от дома, скъпата и лоша храна получавайки от лавките, инициативата да се основе стола на кооперативни начала, произлезе от самите работници. Тази инициатива на работниците, намъри одобрение на съответните началници и в непродължително време се построи и обзаведе, тъй да се каже първия стол — сега помещение на счегководството.

Съ с постоянното разголмяване на работилницата се увеличи и работния персонал, а с това и увеличение на членовете на стола.

Управата на Корабостроителницата не изостави подетото дѣло, а именно, грижата за прехраната на своите работници. Временно се построи и обзаведе друго по-голямо помещение.

Последната година обаче, която мина, гласна корабостроителното дѣло напредъ, като от една пристанищна работилница се обоснова като първостепенна Корабостроителница, а с това и двойно и тройно увеличен работническият персонал.

Пригодената постройка и тя се оказа тѣсна да побере всички и се нало-

Постройката на тоя нов стол е започната и се предполага, че до края на м. августъ ще може да бѣде завършена.

Проектира се въ него да бѣде поставенъ високоговорител, чрезъ който хранещите се работници, да слушатъ нарежданията относно работа въ Корабостроителницата, нѣкой съобщения и г. н. Сжщо така ще бѣде инсталирана и киноапаратура.

Нека всички работници, членове на стола се проникнатъ отъ съзнанието, че управата на Корабостроителницата има тѣ грижата да осигурятъ прехраната на своите работници-корабостроители въ тия времена, а така сжщо и приятно обзаведена трапезария, която да служи сжщевременно

Това сж ония, които от ранна сутринъ, подъ вѣщото ръководство на майсторъ-готовача бай Гурко, приготвяватъ храната за нашите работници

плащане да получатъ доброкачествена храна.

Не е безинтересно да проследимъ развитието на стола въ миналото, понастоящемъ и проектътъ за бъдещето му, а сжщо така, кое наложи неговото осъществяване.

Всички по-стари работници си спомнятъ условията при които въ миналото сж се хранили: носейки си храна отъ лавки въ разни сѣдове, която презъ лѣтния сезонъ лесно подлежи на развала и въ такъвъ случай много пѣти сж оставали гладни, хранещи се по лѣсъка и по мазните работни маси или пъкъ свити въ нѣкой кѣтове на помещенията за да не бѣдатъ наблюдавани отъ свои другари каква храна ядѣтъ.

Много отъ работниците сж се хранили въ разните лавки, намиращи се въ близостъ съ работилницата и не веднажъ сж използвали възмущенията си отъ недоброкачествената и скѣпа храна.

Съзнавайки непрактичността при по-

Следъ нѣколко минути нашите работници ще седнатъ да обѣдватъ — храната е сервирана

жи да се използва една отъ залите за чертане за хранене, а сжщо така се направиха маси презъ самия столъ, подъ хубави сѣнчести дървета, кѣдего всѣки работникъ спокойно да седи и се нахрани.

Виждайки постоянното нарастване на хранещите се работници въ стола и не до тамъ хигиеничните условия. Управата на Държавната Корабостроителница издействува презъ Дирекцията на Водните съобщения разрешение за постройка на единъ образецъ столъ, който да може да побере всички работници.

Следъ храната трапезарията бѣла веднага почистена и придобива този видъ.

за зала при проектиране на научни филми, сказки и пр.

Любенъ В. Клочковъ

Изъ Варнен. инспекция на труда

При издаването на нови осигурителни книжки следватъ да се представятъ въ инспекцията на труда 4 първоначални марки по 5 лв., съ които се заплаща напълно стойността на книжката.

За да бѣдатъ старите книжки редовни сжщитъ на страница 2 трѣбва да бѣдатъ облепени съ 4 марки по 5 лева.

Въпреки многото напомняния и облепване на книжките съ горни марки, то все още се намиратъ книжки които не сж облепени.

Ето защо, напомня се за последния път на ония отъ работниците на които книжките не сж облепени да сторятъ това въ най-скоро време, щото на неизпълнителите горното ще се налага глѣбо.

ЗА ДЕЦАТА НА НАШИТЕ РАБОТНИЦИ

Овчарчето и Дѣдо Господъ

(приказка отъ Димитъръ Аджемовъ)

Било лѣтенъ день. Слънцето грѣло радостно и весело. Въздухътъ билъ напоенъ съ благоухания. Пѣстрокрили пеперуди и трудолюбиви пчелички летѣли пѣргаво отъ цвѣтъ на цвѣтъ. Шурчо, опъналъ лжкъ, свирѣлъ безгрижно, приклекналъ подъ сѣнката на една голѣма круша. Синеонката митличина, пребулената като монахиня маргаритка и кървавочервениятъ макъ го слушали унесено. Златниятъ хлѣбородни ниви се олулявали като голѣми златни морета, милвани отъ нѣжния вѣтрецъ.

— Чурулики! Чурулики! Чурулики! — пригласяли на Шурчо малките птички.

Недалечъ отъ зеленитъ губери на полето пасло стадо. До него, допрѣно на своя кривакъ, стаяло овчарче, унесено въ златната пѣсенъ на меденитъ звънци.

Откъмъ златнитъ ниви се задалъ прегърбенъ старецъ. Той крачелъ уморено, подпирайки се на тояжката, въздъхналъ, изтрилъ съ дланъ потѣта отъ набразденото си като черна угаръ чело и рекълъ съ тихъ гласъ:

— Добъръ день, дѣдовото момче!..

Малкото овчарче разжсало паяжината на своитъ мечти, спрѣло синитъ си очи върху умореното лице на стареца и дружелюбно отвърнало:

— Далъ ти Богъ добро, дѣдо! Накъде?

— Отивамъ въ сѣсѣдния градъ, отвърналъ старецътъ и изтрилъ отново

потѣта отъ челото си, а после рекълъ:

— Ами имашъ ли малко водичка да ми дадешъ, чедо? Много съмъ ожаднялъ...

Овчарчето чевръсто откачило отъ пояса си кратунката съ вода и я подало на стареца:

— Пий съ здраве, дѣдо! Водата е прѣсна, преди малко я налѣхъ!

Старецътъ поелъ съ треперящитъ си ржце кратунката, допрѣлъ я до засъхналитъ си устни, пропукани отъ лѣтния пекъ, пилъ и казалъ:

— Богъ да те благослови, чедо и да не те лишава никога отъ голѣмта радостъ и щастие, които носишъ въ сърдцето си! Сухиятъ коматъ хлѣбецъ въ торбичката ти да стане сладъкъ отъ царска погача, а бистрата водичка, която ми даде, да утолява и най-силната ти жажда.

Старецътъ подалъ кратунката на овчарчето, взелъ тояжката си и закрачилъ прегърбенъ и уморенъ надолу по пжтечката.

— Добъръ пжтъ, дѣдо! — се провикнало следъ него овчарчето и отново се заслушало въ сладкия звънъ на меденитъ звънци.

Старецътъ, на когото овчарчето дало да пие вода, билъ самъ дѣдо Господъ. Отъ тогава, мили дечица, овчаритъ сж най-щастливитъ хора на земята и тѣхниятъ коравъ залъкъ е сладъкъ и отъ царска погача.

Джудженцата идатъ...

Когато звездичкитъ ясни изгрѣятъ, и всички дечица си легнатъ да спятъ, тогава излизатъ отъ своитъ кжшурки джудженцата малки и трѣватъ на пжтъ.

Тѣ тихичко влизатъ въвъ всѣкоя кжща презъ мѣнички дупки като презъ вратата и търсятъ и гледатъ, кжде се намиратъ послушни, добрички и мирни деца.

И всичко записватъ въ дебелѣ тевтери и бързатъ да идатъ, да правятъ за тѣхъ играчки и сладки за новия день че скоро той иде за радостъ и смѣхъ.

За мама плаче...

Гарванче граче —
то за мама плаче.
Агъндето блѣе —
мама си милѣе.
Бебенцето писка —
я то мама иска.

Ахъ ти, мила мамо,
твоего име само,
хубаво и кратко,
толкова е сладко!

Даръ Дарина

Нашитъ съвети за малкитъ

Мили дечица, лѣтната ваканция вече започна и много отъ васъ се раздѣлиха отъ своитъ другарчета: ще се срещнете на ново съ тѣхъ презъ златната есенъ.

Но трѣбва ли вие да забравяте своитъ другарчета, съ които сте играли така хубаво и така мило въ школото?

Добритъ деца никога не забравятъ своитъ добри другарчета: тѣ макаръ и раздѣлени продължаватъ да мислятъ за тѣхъ и очакватъ новия день, когато на ново ще бждатъ наедно въ училищния дворъ.

Мили дечица, другарството е най-ценното нѣщо въ свѣта. Добритъ другарчета н и к о г а не се каратъ, нито се оскърбяватъ, ни пжкъ си завиждатъ единъ на другъ. Тѣ си помагатъ всѣкога, учатъ наедно уроцитъ си и наедно си играятъ весело и доволно.

Мили дечица, добре би било презъ лѣтната ваканция вие да си спомняте по често за вашитъ другарчета и никога да не забравяте де споменавате и тѣхнитъ имена въ молитвитъ си когато се молите на добрия дѣдо Господъ, да ви пази и да пази вашитъ близки.

Мили дечица, ще мине лѣтната ваканция и вие пакъ ще се срещнете съ вашитъ другарчета. Ще започнатъ на ново веселитъ игри. Тогава не забравяйте едно нѣщо: добритъ деца обичатъ да помагатъ на своитъ победни другарчета, да ги отешаватъ и да сподѣлятъ тѣхната несрета. Добритъ деца обичатъ да слушатъ своитъ учители, да си учатъ уроцитъ и да почитатъ и уважаватъ по възрастнитъ отъ себе си.

Мили дечица, ако вие изпълнявате редовно нашитъ съвети, то и ние редовно въ „Корабостроителъ“ ще ви разказваме по една хубава приказница и ще ви задаваме по една хубава гатанка.

Сега, прочетете отговора на нашата първа гатанка:

— Отдоле иде агата, червена му е брадата. — Пуякъ.

Ето ви и новата нашата гатанка:

— Баба цолана

дебелана тлѣста,

стегна презъ кръста
съ деветъ колана.

Що е то, мили дечица? Отговорътъ ще ви съобщимъ следущия брой.

БЕЛЕЖНИКЪ ЗА МАЛКИТЕ

Мили дечица, отъ идущия брой на „Корабостроителъ“ ние ще започнемъ да ви задаваме за разрешение разни задачи. Ония отъ васъ, които правилно разрешатъ тия задачи ще получатъ цененъ подаръкъ — една хубава децка книжка отъ български авторъ.

Химнът на корабостроителя ПОЕТИЧНИ БИСЕРИ ЗА НАШИТЕ РАБОТНИЦИ

Огненъ пламъкъ грѣе въ душата
Въ образъ светъ съмъ погледъ приковалъ
Тежкий чукъ съмъ стисналъ въвъ ржката
и кова безъ отдихъ нашия идеалъ.

Азъ творя съсъ чукъ и длето неуморно
Или съ огненъ съскащъ оксигенъ
Мощни кораби, развѣваши на борда
Горди стягъ за щастие отреденъ

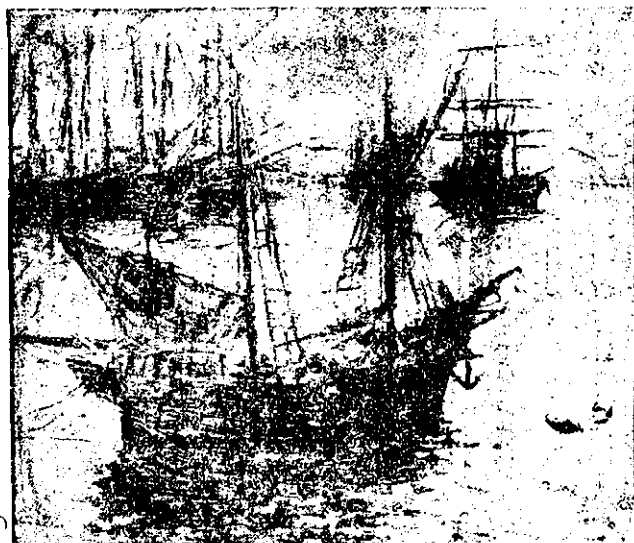
Корабе, къмъ тебъ обърнали очитѣ
Всички съ трепетъ гледаме те тукъ
Щомъ се връщашъ всички тукъ събрани
Ти, творба на наши мощенъ духъ.

Ти ще поришъ вечъ морета, океани
Ще разнасяшъ плодоветѣ на труда
Щомъ се връщашъ всички тукъ събрани
Ще те срещае съсъ трепетни сърдца.

Горди корабе, пори вълнитѣ бурни
Вѣй безстрашно наши скжпи флагъ
По морета, краища лазурни
Вѣй ти знамето отъ брѣгъ на брѣгъ.

Вѣй се знае, гордо надъ вълнитѣ
Вѣй се съ слава надъ Родината света
Корабе, пори ги! Идватъ бързо днитѣ
Свѣтли дни на радостна сждба.

СТ. СЯВОВЪ

Кораби

А СЕГА ДА СЕ ПОСМѢЕМЪ МАЛКО

Нашитѣ анекдоти

Няя не я познаватъ...

Италианскиятъ капитанъ Едуардо Балани билъ известенъ като твърде храбъръ морякъ и неговата бойна слава се носяла навредъ. Все пакъ този безстрашенъ морски вълкъ се страхувалъ отъ нежната си половинка.

Веднажъ следъ една голѣма морска битка, той изпратилъ следното писмо на жена си:

„Скжпа моя, подъ моята команда имамъ 800 храбри моряци. Тѣ мислятъ, че нѣма по храбъръ и безстрашенъ капитанъ отъ менъ въ свѣта, но какъ се лъжатъ, нали не познаватъ тебе, миличка!“

Отъ радостъ

Една нощъ Данаилъ се завърналъ както обикновено пиянъ въ дома си. Благовѣрната му съпруга го посрещнала съ кисела гримаса и троснато му рекла:

— Ахъ, Данаиле, Данаиле, нѣма да се откажешъ отъ тия кръчми. Защо пакъ си се напилъ?...

Данаилъ кривналъ на страни фуражката си и рекълъ весело:

— Отъ радостъ бе жена, отъ голѣма радостъ, че тази година реколтата на гроздето е много добра, а това значи, че ще има повече и по-ефтино вино, а най-главното надниците ни сж повишени, и за дечурлигата има добавъчна дажба!

Достоенъ отговоръ

Веднажъ прочутиятъ германски инженеръ Тодъ Хасне попиталъ единъ непознатъ колко е часа.

Непознатиятъ, който искалъ да мине за голѣмъ хитроумець рекълъ сериозно:

— Сега, часа е тъкмо време, господине, когато започватъ да кптятъ магаретата...

Хасне се поклонилъ най-учтиво и сериозно рекълъ:

— Чудна работа, господине, ами какво чакате и не се хвърлите още въ водата!...

Весели картинки отъ живота

СЪПРУЖЕСКА ВЪРНОСТЪ...

Съпругътъ идва въ кжщи по не-обикновено време и заварва най-добрия си приятелъ при жена си.

— Оръжие имашъ ли върху себе си? — пита той приятеля си.

— Имамъ...

— Сжщо и азъ. Ела съ менъ въ съседната стая!...

Когато пострадалия съпругъ остава на самъ съ приятеля си, прави следното предложение:

— Най-добриятъ начинъ да раз-

решимъ нашия споръ е: двамата ще стреляме въ въздуха, ще паднемъ на пода и ще се присторимъ на мъртви. При когото дотърчи жена ми, значи него обича, негова ще бжде.

Приятелътъ приема. Чуватъ се два вистрела. Двамата легатъ неподвижно на пода. Малко следъ това влиза бързо и развълнувано съпругата въ стаята. Тя вмѣсто да се хвърли върху нѣкого отъ двамата съперници, отваря гардероба и радостно казва:

— Джонъ излизай, и двамата сж мъртви!..

СМѢХЪТЪ НОСИ
ЗДРАВЕ И ЩАСТИЕ

Едно пробно плаване съ кораба „инж. Минчевъ“

Корабътъ „инж. Минчевъ“ е проява и рожба на български инженери и български работници-корабостроители.

Презъ първата половина на м. лий пристигна на дѣтуване въ рада ни началника на техническото отделение при Дирекцията на воднитѣ съобщения г. инж. Минковъ. Сжщиятъ посети нѣколко пжти Варненската държавна корабостроителница, като презъ време на едно отъ посещенията си той и съпругата на покойния заслужилъ труженикъ на родното ни корабплаване инж. Горанъ Минчевъ направиха едно пробно плаване изъ езерото съ кораба „инж. Минчевъ“.

Съпругата на инж. Минчевъ, името на който носи кораба, остана твърде развълнувана че Дирекцията на воднитѣ съобщения не забравя ония, които приживе служиха преданно и работиха за възхода на морска България.

На 28 т. м. преди да отпътува за Русе началника на техническото отделение при Дирекцията на воднитѣ съобщения посети на ново корабостроителницата.

На инж. В. Минковъ бѣ поднесенъ единъ малъкъ споменъ — албумъ съ снимки изъ живота на корабостроителницата отъ името на началника, чиновницитѣ и работницитѣ при сжщата.

Трогнатъ отъ този цененъ даръ, началника на техническото отделение при Дирекцията на воднитѣ съобщения благодари на началника на корабостроителницата и пожела на българското корабостроене все по-голямъ успѣхъ и напредѣкъ.

Българи, обичайте роднитѣ ни кораби и работете за напредѣкъ на нашето младо корабостроене!

Началникътъ на техническото отделение при Дирекцията на воднитѣ съобщения инж. Минковъ на палубата на кораба „инж. Минчевъ“.

Съпругата на покойния инж. Минчевъ разглежда кораба, който носи името на сжщия

Нѣколко минути преди трѣгването на кораба „инж. Минчевъ“